

Тема: Кой мислиш, че си ти? – Идентичност

Раздел 1: Каква е моята идентичност?

Кои са факторите, които ни правят такива каквито сме? Този раздел ни кара да насочим погледа си към себе си и да се опитаме да идентифицираме хора, места и неща, които ни помагат да си изградим усещане за себе си.

Предупреждение: разделът съдържа линкове към уебсайтове като YouTube. Съдържанието на външните сайтове може да претърпи промени и следва да се наблюдава, за да се гарантира, че е подходящо за учениците.

Резултати от обучението по този раздел

Вашите ученици ще:

- могат да определят идентичността като нещо, което не е фиксирано, а подлежи на промени;
- разберат, че различните идентичности са нещо, което трябва да се оценява и уважава;
- разберат, че всяка нация има методи или средства за създаване на т.нар. „колективни“ идентичности;
- разработят собствено обмислено мнение за идеята за европейска идентичност/европейски идентичности.

Предоставени ресурси

Ресурс 1	Модели на руски кукли
Ресурс 2	Карти на Европа и картината „Europa“
Ресурс 3	Евро монети
Ресурс 4	Карикатури на европейци

Дейност в клас 1: Какво ме прави такъв какъвто съм? (предвидете 20 минути)

Източник: © Shutterstock

Обсъдете с учениците си какво разбират под думата „идентичност“. Имат ли чувството, че има едно нещо, което обобщава кои са те? Или има много елементи и характеристики, които

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

допринасят, за да бъдат личностите, които са понастоящем? Идентичността лична ли е или е колективна? А може ли да бъде и двете? Идентичността често се използва заедно с понятия като „националност“ и „гражданство“, но също във връзка с характеристики като „физическа“, „социално-икономическа“, „религиозна“ и „културна“, наред с други. За да накарате учениците да се замислят по тези въпроси, можете да използвате литературни източници, като откъси от биографии или автобиографии: изключително полезен пример е първият абзац от книгата на Амин Маалуф „Гибелни идентичности“, която е преведена на много езици.

Помолете учениците си да помислят самостоятелно за тези елементи и характеристики, които ги правят такива, каквито са, като имат предвид някои от понятията, споменати по-горе. Поощрете ги да включат допълнителни елементи, които може би не са били обсъдени. Помолете учениците си да помислят за отговори на този въпрос като напишат или нарисуват своите отговори в моделите на руски кукли, дадени в Ресурс 1, като посочат защо. Най-голямата кукла представя идентичността, с която ученикът най-много се идентифицира, а най-малката – идентичността, с която най-малко се отъждествява. След това напишете отговорите им на училищната дъска или в онлайн помагало за обратна връзка – например [AnswerGarden](#), като отбелязвате как най-популярните понятия се увеличават по размер. Учениците трябва да напишат имената си на гърба на куклите, тъй като ще ги получат отново за последната дейност в този раздел. Уверете се, че сте подчертали, че изследването на различните характеристики, които изграждат идентичностите на учениците, е нещо положително – разсъждение, че идентичността не е просто едно конкретно понятие, а се състои по-скоро от различни аспекти.

Дейност по групи 1: Създайте собствена държава! (предвидете 15 минути)

Разделете класа на приблизително равни по брой групи. Помолете учениците да си представят, че трябва да основат съвсем нова държава, към която всички граждани да чувстват, че принадлежат. Как могат всички граждани на държавата, които имат много различни идентичности, обичаи и вярвания, да съжителстват мирно заедно? Тази задача е била предизвикателство в миналото и продължава да бъде предизвикателство за страните днес. Помолете учениците да предложат някои идеи, като използват следните насоки:

- общ опит;
- обща политическа/правна история;
- общи ритуали (например избори);
- общи идеологии/обща права;
- общи символи (например знаме, химн, паспорт, парична единица);
- уважавани идеали и межкултурно разбиране.

Докато групите разработват идеи за своите нови държави, те трябва да сравнят и противопоставят своята държава с държавите на другите групи и с функционирането на собствената си страна. Уверете се, че сте обяснили на учениците си разликата между „държава“ и „нация“ като използвате определенията от началото на този раздел. Може би учениците ще могат да измислят още по-добри начини за изграждането на по-приобщаваща държава!

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

Дейност по групи 2: Възможно ли е да се даде определение за европейска идентичност? (предвидете 20 минути)

Източник: © Shutterstock

Идеята за национална идентичност е нещо, с което повечето хора са запознати, но има ли такова нещо като обща европейска идентичност? Много европейци са част от икономически и паричен съюз, но тези елементи сами по себе си създават ли „обща“ идентичност на целия този континент от народи? Изобщо възможна ли е идеята за споделена европейска идентичност на континент, където има толкова различни наследства и култури? Както личните идентичности се изместват и променят, така и понятията за европейска идентичност както в миналото, така и сега също се променят и превръщат в нещо друго; в нещо ново.

Разделете учениците на малки групи и раздайте Ресурс 2. Помолете учениците да сравнят и противопоставят картите на Европа от различни векове, за да разберат, че в Европа границите постоянно са се изменяли, което пряко е засягало идентичността на хората, живеещи на континента. Те също така ще разгледат картината *Europa: Work in Progress* („Европа: работата продължава“) от постоянната експозиция на Дома на европейската история и ще полемизират значението на творбата от гледна точка на картите. Помолете групите да отговорят на следните въпроси, които фигурират и в Ресурс 2:

- Какво виждате, когато сравните трите карти на Европа – от Средновековието, Ренесанса и 20-ти век? Изненадани ли сте по някакъв начин?
- На картината *Europa: Work in Progress* географските очертания на Европа са изобразени с плътни удари с четка: Какво впечатление създава тази техника? Какво смятате, че художникът се е опитал да каже за Европейския съюз като е използвал тази техника? Какви са приликите и разликите между този образ и трите карти на Европа, които разгледахте преди малко?
- Тези различни карти карат ли ви да мислите по различен начин за собствената си национална или европейска идентичност?

След това организирайте дискусия в клас и помолете групите да споделят отговорите си и да дадат обратна връзка на съучениците си.

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

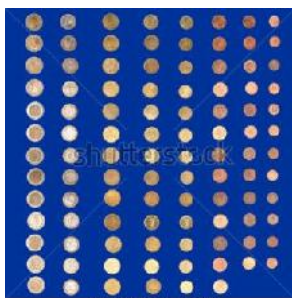
Дейност по групи 3: Наистина ли европейците са „единни в многообразието“? (предвидете 10 минути)

Bulgarian: Единство в многообразието
Croatian: Ujedinjeni u različitosti
Czech: Jednotná v rozmanitosti
Danish: Forenet i mangfoldighed
Dutch: In verscheidenheid verenigd
English: United in diversity
Estonian: Ühinenud mitmekesisuses
Finnish: Moninaisuudessaan yhtenäinen
French: Unie dans la diversité
German: In Vielfalt geeint
Greek: Ενωμένοι στην πολυμορφία
Hungarian: Egység a sokféleségben
Irish: Aontaithe san éagsúlacht
Italian: Uniti nella diversità
Latvian: Vienoti daudzveidībā
Lithuanian: Suvienijusi įvairovę
Maltese: Magħquda fid-diversità
Polish: Zjednoczeni w różnorodności
Portuguese: Unidade na diversidade
Romanian: Unitate în diversitate
Slovak: Zjednotení v rozmanitosti
Slovene: Združeni v različnosti
Spanish: Unida en la diversidad
Swedish: Förenade i mångfalden

Източник: [Уебсайт на Европейския съюз](#)

„Единство в многообразието“ е мотото на Европейския съюз, което виждате изписано на различните европейски езици. То признава огромното различие на народите, културите и традициите на континента, но подсказва, че има неща, които са общи за тези народи и страни. Друга илюстрация на тази двойственост е евро монетата, която има една обща страна и една национална страна, която е различна за всяка държава от еврозоната. Разделете класа на малки групи и ги помолете да разгледат копията на евромонети в Ресурс 3 и да отговорят на следния въпрос, който също фигурира в Ресурса:

- Смятате ли, че дизайнът на евромонетите е добра илюстрация на мотото на ЕС? Посочете защо да или защо не.

Източник: © Shutterstock

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

Помолете всяка група да даде обратна връзка на съучениците си по време на дискусия в клас. След това помогнете на учениците си да разберат, като използвате примера с националните страни на евро монетите, че историята и паметта играят важна роля при определянето на колективната идентичност и на начина, по който дадена нация или държава се самоопределя. Помолете ги да помислят какво означава това на европейско равнище: спомените за исторически събития, както добри, така и лоши, често се възприемат като елементи, които сближават европейците. Учениците съгласни ли са или не с тази идея? Какъв тип минали събития, според учениците, могат да създадат чувство на споделена европейска идентичност? За да подпомогнете допълнително учениците по темата за общата европейска идентичност, проверете следния блог. Може да се използва като подготвителен материал за работа в клас или по време на работата в клас. Накарайте учениците да помислят защо някои хора може да не се чувстват част от „споделената европейска“ идентичност и каква е причината за това?

The screenshot shows a website header with the logo 'Debating Europe' and navigation links: 'Database: Europe-related topics', 'In Focus: Featured online series', and 'Schedule: Scheduled debates'. Below the header is the article title 'Do you feel part of a common European identity?' with a sub-header 'Started 25/10/2015' and 'Future'. The main image shows a person standing next to a large stone wall with a small framed picture of a religious figure. A caption below the image reads: 'Viviane Reding, Vice President of the European Commission, often speaks about her belief that stronger "political union" will be needed if the EU is to survive the coming decades. During a series'.

Източник: [Debating Europe website](#)

Важно е да изтъкнете пред учениците, че стереотипни виждания за различни европейски идентичности винаги са съществували и продължават да са характерни за общественото съзнание. Замислени като хумористични от създателите си, карикатурите могат да бъдат обидни и да наранят хората. Раздайте Ресурс 4 на учениците и обсъдете заедно в клас реакциите им на портретирането на европейските идентичности, както са показани на двете снимки. Помолете ги да потърсят приликите и разликите между тях: като сравнят и съпоставят историческите и съвременните примери, те ще развият по-добро разбиране за значението на карикатурите като цяло.

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

Чешкият художник Давид Черни също създаде противоречива композиция, която се заиграва с идеите за европейска идентичност и с вековни стереотипи. Неговата скулптура Entropa („Ентропа“) беше изложена на сградата Justus Lipsius („Юстус Липсиус“) в Брюксел през 2009 г. Разгледайте следните снимки на „Ентропа“ с учениците си и съберете мнението им за това произведение на изкуството и какво мислят, че творецът може би се е опитал да каже по темата какво е да бъдеш европеец.

Източник: [Sebastien Pirlet/Reuters](#)

Дейност в клас 2: Пластове идентичност (предвидете 10 минути)

Помолете учениците си да си представят, че са в следната ситуация: напуснали сте Европа и посещавате друг континент. Някой ви пита откъде сте. Какво ще отговорите? Ще споменете ли от кой регион сте, град, националност? Ще кажете, че идвате от Европа или ще кажете нещо друго?

Също така помолете учениците да погледнат отново отговорите, които са написали на руските кукли по време на първата дейност в клас. На този етап те посочили ли са Европа като един от

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

елементите на своята идентичност? Ако да, какво място са й отредили спрямо другите елементи? След като са мислили и са обсъдили темата за европейската идентичност, ще й отдадат ли по-голямо значение?

Използвайте отговорите от тази дейност в клас, за да проведете разискване в каква степен учениците виждат идентичността си като свързана с родната си страна, но и с Европа като цяло. Чувстват ли, че са свързани с по-широка европейска идентичност и ако да, какви са тези връзки? Ако не, защо?

